

Ik doe de financiën van mijn moeder. Ben ik na haar overlijden verplicht alles af te handelen?

Nee hoor. U bent nergens toe verplicht. Van uw moeder heeft u het recht gekregen tijdens haar leven haar geld te beheren en zaken af te handelen. Daartoe heeft ze een algehele volmacht of levenstestament laten opstellen. Maar zodra zij de ogen sluit, zal deze volmacht niet langer geldig zijn en bent u van verdere taken ontheven.

Executeur

De verantwoordelijkheid over haar financiën komt dan te liggen bij de executeur of de boedelafwikkelaar. Dat kan degene zijn die zij in haar testament heeft aangewezen of, als zij geen testament heeft laten opstellen, alle erfgenamen samen. U mag haar nalatenschap in uw eentje afwickelen, maar dan heeft u wel de volmacht van de anderen nodig als ook een Verklaring van Executele, waarvoor u bij de notaris terecht kunt.

Ik woon in Spanje en ben daar ook getrouwd. Ik zou mijn woning graag aan mijn Spaanse vrouw willen nalaten en niet aan de kinderen uit mijn eerdere huwelijk in Nederland?

Jammer voor uw vrouw, maar de vererving van onroerend goed in Spanje moet volgens de Spaanse wet verlopen. Op basis dus van het Spaanse erfrecht. Dit betekent dat uw kinderen meteen hun erfdeel mogen opeisen. Zij hoeven dus niet, zoals hier, te wachten tot uw vrouw ook komt te overlijden, maar kunnen de vordering direct bij haar neerleggen. U mag dus verwachten dat uw vrouw de woning zal moeten verkopen om met uw kinderen af te rekenen.

Rechtskeuze

Uiteraard is het mogelijk dat u ooit een testament heeft laten opstellen waarin u een rechtskeuze heeft gemaakt. Met zo'n rechtskeuze geeft u dan aan van welk land het recht van toepassing moet zijn op uw nalatenschap. Het Nederlands recht of het Spaans recht. Als u toen voor het

Nederlands recht heeft gekozen, zal in elk geval de inboedel van uw woning en andere eigendommen volgens ons recht worden vererfd. Uw vrouw erft alles, en de kinderen verkrijgen een vordering die pas opeisbaar wordt na haar overlijden.

Geen testament

Als u geen rechtskeuze heeft gemaakt of sowieso geen testament heeft, maar wel langer dan vijf jaar in Spanje woont, zal het Spaans erfrecht ook op uw inboedel van toepassing worden. Ik adviseer u derhalve een Spaanse notaris te benaderen. Mogelijk kunt u daar het erfrecht in de door u gewenste richting bijsturen, door vruchtgebruik bijvoorbeeld.

Onze moeder is behoorlijk in de war en moet naar een verzorgingstehuis. Is het nu mogelijk onze erfenis op te eisen, zoals in haar testament vermeld staat?

Uw alleenstaande moeder heeft er destijds zeer verstandig aan gedaan in haar testament een zogenaamde opeisbaarheidsclausule te laten opne-

men. Daarmee kan voorkomen worden dat haar spaarcentjes meegenomen worden bij de berekening van de eigen bijdrage WLZ, de vroegere AWBZ, en dat haar spaargeld naar de zorginstelling gaat in plaats van de door haar gewenste bestemming: de kinderen.

Handelingsbekwaam

Uw erfdeel opeisen zal, dankzij deze clausule, nooit het probleem kunnen worden. Wel dat zij volgens u behoorlijk in de war is. Daardoor zal ze vermoedelijk haar handelingsbekwaamheid hebben verloren en kan ze niet uw erfdeel afstaan. Het spijt me. Een uitweg bestaat er niet, tenzij u naar de rechter zou willen voor een onderbewindstelling.

Voorkomen is beter

Problemen als deze hadden voorko-

men kunnen worden, maar dan had ze een levenstestament moeten laten opstellen toen ze nog helder van geest was. Ze had dan een vertrouwenspersoon gehad die haar wens had kunnen uitvoeren. Zelfs schenken was nog mogelijk geweest.

Ook een vraag voor de notaris?

Stel uw vraag en krijg binnen twee dagen antwoord. Gratis en vrijblijvend. Mail uw vraag naar info@010notaris.nl of bel 010-7671700. Langskomen kan ook. Op dit moment houden we elke 14 dagen een inloopsprekuren over onder andere het besparen van erfbelasting. De volgende - over het afwickelen van nalatenschappen - is donderdag 20 oktober. Kijk ook op onze website: www.010notaris.nl.

PENSIOEN BELANGEN

Deze bijdrage van de NBP behandelt de huidige discussie over de doorsneepremie. In de recente verkiezingsprogramma's kiezen enige partijen, net als dit huidige kabinet, voor afschaffing van de doorsneepremie. In diverse bijdragen heeft de NBP al gewezen op bestaande problemen binnen het huidige pensioenstelsel. Deze partijen en het kabinet besteden helaas geen aandacht hieraan.

In 1949 werd de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfs-pensioenfonds van kracht. Werkgevers in een bedrijfstak, die onder deze wet vielen, moesten zich verplicht aansluiten bij een bedrijfspensioenfonds, BPF. Dit BPF moest de pensioenregeling voor alle werkgevers, ook de kleine en middelgrote, in die bedrijfstak uitvoeren. In 1954 werd in Nederland het stelsel van kapitaaldekking voor pensioenen verplicht. Ook BPF'en moesten voldoende belegde middelen bezitten om de toekomstige pensioenen te kunnen betalen. Daarvoor betaalden werkgevers premie aan het BPF. Het BPF kon per werkgever in die bedrijfstak uitrekenen hoeveel premie deze werkgever moest betalen. Dat was veel extra werk, computers werden toen nog weinig gebruikt, omdat deze nog zo duur waren.

De oplossing was snel gevonden,

passend binnen de centraal geleide loonpolitiek in Nederland in die jaren. Het BPF berekende eerst voor alle werknemers in die bedrijfstak de pensioenaanspraken en daarna het bijbehorende totale premiebedrag. Vervolgens berekende het BPF voor alle werkgevers een vaste premie per één gulden pensioenaanspraak, ongeacht hoe oud de werknemers bij die werkgever waren. Deze vaste premie is de doorsneepremie. Een simpel systeem met enige duidelijke voordelen. De administratieve lasten zijn zowel voor het fonds als voor de werkgever laag en simpel. Of hij nu een jongere of oudere werknemer in dienst nam, de doorsneepremie was toch hetzelfde.

De doorsneepremie werd daarmee onderdeel van veel pensioenregelingen. De grote meerderheid van werknemers werkt in een bedrijfstak, waarbij zijn werkgever verplicht deelneemt aan

een pensioenregeling van het BPF. Volgens de wet- en regelgeving in de EU mag een overheid bedrijven alleen dwingen tot deelname aan zo'n pensioenregeling, indien deze regeling een sociale regeling is. Een voorwaarde is dat geen onderscheid tussen geslacht en leeftijd bestaat. Het systeem van doorsneepremie voldoet aan deze eis.

In de huidige discussie wordt ten onrechte gezegd dat de jongere werknemer voor de oudere werknemer betaalt. Dat is niet waar, de werkgever betaalt de premie aan het BPF. Het BPF voert de pensioenregeling uit en betaalt ook in de toekomst het pensioen uit aan de gepensioneerde. Als de werkgever een deel van de premie inhoudt op het salaris van de werknemers, is dit een gelijk deel voor jong en oud. De werkgever verdient niet aan de jongere werknemer, want het BPF stuurt hem de premienota. Omdat het BPF voor de gehele bedrijfstak

werkt, maakt het BPF geen winst op leeftijdsverschillen.

Stel dat een fonds overgaat van de doorsneepremie naar leeftijdsafhankelijke tarieven. Hoe groot worden dan die verschillen? Een voorbeeld van leeftijdsafhankelijke tarieven op basis van een toekomstig beleggingsrendement van 2,5%. Het gemiddelde tarief voor de werknemers jonger dan 35 is circa 30% lager dan dat voor de werknemers tussen 35 en 55 jaar. Het gemiddelde tarief voor de werknemers ouder dan 55 is ongeveer 30% hoger dan dat voor hen tussen 35 en 55 jaar. Wie heeft een voordeel of nadeel van leeftijdsafhankelijke tarieven? Zeer wellicht niet de jongere of oudere werknemer.

Bijna alle werknemers in Nederland nemen deel aan een pensioenregeling. Sinds 1994 hebben zij het wettelijk recht, om bij een nieuwe baan en

indien nodig hun pensioenaanspraken naar een andere pensioenuitvoerder mee te nemen. Voor werknemers, die verder gaan als zelfstandig ondernemer, de bekende ZZP'er, heeft de overheid een gunstige fiscale regeling. Zij mogen nog 10 jaar bij hun laatste pensioenfonds blijven deelnemen en de premies als kosten van hun winst aftrekken.

Veel jongere werknemers hebben weinig interesse voor dit vraagstuk van de doorsneepremie. Zij hebben meer interesse in een vast contract en de mogelijkheid voldoende geld te lenen om een huis of flat te kopen. Waarom heeft dit kabinet dan zoveel aandacht voor de afschaffing van de doorsneepremie? Omdat de afschaffing van de doorsneepremie ook afschaffing van de pensioenfondsen zal betekenen. Zaken zijn niet vaak zoals deze ogenschijnlijk schijnen.